

Assignatura: Gèneres informatius i rutines de producció a ràdio i televisió

Curs Acadèmic: 2001-2002, 2n curs, 2n semestre

Llicenciatura: Periodisme.

Professors: Vicenç Tamborero, José Luis Terrón, Núria Garcia

Codi: 20727

PROGRAMA

1. Teoria dels gèneres informatius a ràdio i televisió

- 1.1. El Concepte de gènere
 - 1.1.1. Evolució de l'herència literària, periodística i cinematogràfica.
 - 1.1.2. Consideracions sobre els gèneres informatius en mitjans audiovisual.
 - 1.1.3. Flexibilitat i limitacions d'un concepte.
- 1.2. Intents de sistematització dels gèneres informatius a ràdio i televisió: Tipologies específiques dels gèneres informatius radiofònics i televisius.
- 1.3. Característiques i tendències de la presència dels gèneres informatius radiofònics i televisius:
 - 1.3.1. La notícia, gènere bàsic de la ràdio i la televisió. (Característiques principals de l'estructura narrativa)
 - 1.3.2. L'ús fonamental del diàleg en els gèneres apel·latius
 - 1.3.3. Emergència dels gèneres de relat testimonial.

2. La informació audiovisual

- 2.1. La ràdio i la televisió com a difusors d'informació.
- 2.2. Relacions entre els gèneres informatius i interpretatius i els programes de ràdio i televisió. Anàlisi de l'adequació dels gèneres als programes.
- 2.3. La hibridació dels gèneres.
- 2.4. El guió informatiu: el televisiu i el radiofònic

3. La producció dels gèneres informatius en ràdio i televisió

- 3.1. Presentació dels principals gèneres informatius i interpretatius a ràdio i televisió. Aproximacions als conceptes i funcions bàsiques.
- 3.2. La notícia
 - 3.2.1. Característiques bàsiques de les notícies a ràdio i televisió.
 - 3.2.2. Procés d'elaboració de la notícia
 - 3.2.3. Tipologia de la notícia radiofònica: descripció i anàlisi de l'estructura narrativa
 - 3.2.4. Tipologia de la notícia televisiva: descripció i anàlisi de l'estructura narrativa.
 - 3.2.5. Anàlisi de casos
- 3.3. La crònica
 - 3.3.1. Similituds i divergències amb la notícia
 - 3.3.2. Característiques principals en l'estructura
 - 3.3.3. El protagonisme dels corresponents i enviat especials
 - 3.3.4. Anàlisi de casos
- 3.4. L'entrevista i l'enquesta
 - 3.4.1. L'univers comunicatiu de l'entrevista

- 3.4.2. L'entrevista, les fonts d'informació i la documentació
- 3.4.3. Planificació i tipologia de l'entrevista
- 3.4.4. Característiques principals de l'enquesta
- 3.4.5. Anàlisi de casos
- 3.5. El reportatge i el documental
 - 3.5.1. Característiques principals de l'estructura narrativa
 - 3.5.2. Tipologia dels reportatges, adequacions i alteracions en l'estructura
 - 3.5.3. Similituds i diferències respecte al documental, el gran reportatge, i informe. Definicions i funcions.
 - 3.5.4. Anàlisi de casos.
- 3.6. El comentari i l'editorial
 - 3.6.1. Escenaris principals
 - 3.6.2. Funcions i característiques bàsiques
 - 3.6.3. La perspectiva individual i la perspectiva institucional
 - 3.6.4. Anàlisi de casos
- 3.7. Els gèneres col·loquials: el debat i la tertúlia.
 - 3.7.1. Conversar, convèncer i oposar, els eixos principals
 - 3.7.2. El debat: la conversa oberta en front l'esquema pregunta-resposta, tipologia del debat, el debat cara a cara i la comunicació política, el debat-col·loqui, diferències amb la taula rodona
 - 3.7.3. La tertúlia: funcions, característiques generals i normes de presentació
 - 3.7.4. Adequació dels gèneres col·loquials als espais programàtics: l'info-show, un exemple en l'estructura narrativa i presentació dels gèneres.
 - 3.7.5. Anàlisi de casos

4. Les rutines productives en ràdio i televisió

- 4.1. Concepte de rutina en el marc del sistema productiu de la indústria audiovisual.
- 4.2. Estudis sobre l'emissor: de la agenda-setting i el gatekeeper al newsmaking.
- 4.3. L'organització de la producció en ràdio i televisió. El procés de treball.
 - 4.3.1. L'especialització i els criteris temàtics
 - 4.3.2. Trajectòria de les notícies
 - 4.3.3. Les fonts d'informació
 - 4.3.4. Criteris de selecció. Els valors-notícia
- 4.4. Els serveis informatius i els seus programes. El poder del format.
- 4.5. Tecnologia i rutines de producció: conseqüències en el procés de treball.
- 4.6. Perfils professionals de la informació audiovisual.
- 4.7. Panoràmica dels informatius a la indústria audiovisual a Espanya i Catalunya.

Bibliografía bàsica

- BARROSO, J. (1992) *El proceso de la información de actualidad en televisión*. IORTV. Madrid.
- CEBRIÁN HERREROS, M. (1994), *Información radiofónica. Mediación técnica, tratamiento y programación*, Madrid, Síntesis.
- CEBRIÁN HERREROS, M. (1998), *Información televisiva. Mediaciones, contenidos, expresión y programación*, Madrid, Síntesis.
- MCCOMBS, M. (1997) "Hay que reinventar la noticia", en *Cuadernos de Información*, 12:26-32.
- PRADO, E. (1985), *Estructura de la Información radiofónica*, Barcelona, Mitre.
- SANABRIA, F. (1994), *Información audiovisual*, Barcelona, Bosch.
- TUCHMAN, G. (1983), *La producción de la noticia*, Barcelona, G. Gili.
- VILLAFañÉ, J., BUSTAMANTE, E. Y PRADO, E. (1987), *Fabricar noticias. Las rutinas productivas en radio y televisión*, Barcelona, Mitre.
- WOLF, M. (1984) "Géneros y Televisión", en *Anàlisi* 9:189-198.
- (1997). "Los emisores de noticias en la investigación sobre comunicación" a *Zer*, 3:9-14.

Bibliografía complementària

- AGUILERA, M. DE (1985) *El telediario: un proceso informativo*. Mitre. Barcelona.
- ARTUCH, L. (1995), *La entrevista, una invención dialógica*, Barcelona, Paidós.
- BALSEBRE, A. MATEU, M., VIDAL, D. (1998), *La entrevista en radio, televisión y prensa*, Madrid, Cátedra.
- BARNOW, E. (1996), *El documental*, Barcelona, Gedisa.
- BARROSO, J. (1991), *Del reportaje de actualidad al documental: cinco modelos de TVE*, Madrid, IORTV.
- BARROSO, J. (1996) *Realización de los géneros televisivos*, Madrid, Síntesis
- BARROSO, J. (1996), *Realización de los géneros televisivos*, Madrid, Síntesis.
- BERKOWITZ, D. (1992) "Routine Newswork and the What-a-Story: A Case Study of Organizational Adaptation", a *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 1, vol. 36:45-60.
- BURGUET, F. (1998), *Construir las noticias*, Barcelona, Dèria.
- CEBRIÁN, M. (1994), *Información Audiovisual. Concepto, técnica, expresión y aplicaciones*, Madrid, Síntesis.
- CESÁREO, G. (1986) *Es noticia*. Mitre. Barcelona.
- COHEN, A. (1987), *The Television News Interviews*, Londres, Sage.
- FAGOAGA, C. (1988) "El sistema de fuentes informativas" a *Revista de Ciencias de la Información*. UCM. Vol. 5. 139-149
- GANS, H.J. (1979), *Deciding what's news: A study of CBS Evening News, NBC Nightly News, Newsweek and Time*, Nueva York, Pantheon Books.
- GOMIS, LL. (1989), *Teoria dels gèneres periodístics*, Barcelona, Generalitat de Catalunya.
- JANOWITZ, M. (1975) "Professional models in Journalism: the Gatekeeper and the Advocate", en *Journalism Quarterly*, 52: 618-626.
- KNIGHT, T. (1991), *Noticias por televisión*, Madrid, IORTV.

- MACDOUGALL, C.D. (1983), *Reportaje interpretativo*, México, Diana.
- MARTÍ MARTÍ, J.M. (1996), *La Ràdio a Catalunya*, Barcelona, Centre d'Investigació de la Comunicació.
- MATELSKY, M. J. (1992) *Ética en los informativos*. IORTV. Madrid.
- MUÑOZ TORRES, J.R. (1996) *El interés informativo*. Fragua. Madrid.
- MERAYO PÉREZ, A. (1992), *Para entender la radio*, Salamanca, Universidad Pontificia de Salamanca.
- NEL, N. (1990), *Le débat télévisé*, París, A. Colin.
- NEWMAN, J. (1991), *Periodismo radiofónico*, México, Limusa.
- OLIVA, LL. Y SITJÀ, J. (1992), *Las noticias en televisión*, Barcelona, Instituto Oficial de Radio y Televisión.
- PRADO, E; Y OTROS (1999) "El fenómeno Infoshow: la realidad está ahí fuera", a *Área 5*, 6:197-209
- RODRIGO, M. (1989). *La construcción de la noticia*. Barcelona: Paidós.
- ROGERS, E.M., DEARING, J.W. (1988) "Agenda-Setting Research: Where Has It Been, Where Is It Going?", en *Communication Yearbook*, 11:555-594.
- ROZAS, E. (1997) "La selección noticiosa, entre la importancia y el interés", a *Cuadernos de Información*, 12:19-23.
- SANTAMARÍA, M.L. (1990) "Tertulias radiotelevisivas: nuevos cauces de opinión", a *Mensaje y Medios*, 17-18:122-125.
- SARMIENTO, M. (1994), *El documental en televisión. Un ejemplo práctico: "Indico"*, Madrid, IORTV, Unidad didáctica, n.139.
- SHAW, D. L; Y MARTIN, S. (1992) "The function of mass media agenda setting", a *Journalism Quarterly*, 69:909-920.
- TORAL, G. (1997) "Las tertulias de la radio: el tam-tam de la tribu" a *ZER*, 3:97-109.
- TUCHMAN, G. (1993), "Métodos cualitativos en el estudio de las noticias" a Jensen, K.B., Jankowski, N. (ed.), *Metodologías cualitativas de investigación en comunicación de masas*, Barcelona, Bosch.
- VAN DIJK, T. A., (1990), *La noticia como discurso. Comprensión, estructura y producción de la información*. Barcelona, Paidós.
- VILLAFANÉ, J. (1988) "La información radiofónica: los caminos de la mediación", a *Telos*, 14:105-112.
- WOLF, M. (1997) "Los emisores de noticias en la investigación sobre comunicación", a *Zer*, 3:9-15.

Sistema d'avaluació

Els alumnes podem optar entre l'avaluació continuada (notes de teoria i pràctica) o un examen final.